

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST - Dodjeljena ekološka dozvola za gradnju brana u budućem Nacionalnom parku

17 May 2013

Federalno ministarstvo okoliša i turizma donijelo je rješenje kojim se izdaje ekološka dozvola za gradnju tri visoke brane za hidroelektrane na rijeci Ljuta u općini Konjic. Planirane hidroelektrane nalaze su u vrijednom kanjonskom prirodnom području planiranog Nacionalnog parka "Igman-Bjelonica-Treskavica-Visočica", a Odluku o stavljanju ovog područja u poseban režim zaštite prostora donijeli su federalni organi još 2005. godine. Odluka je donesena u cilju očuvanja bioloških, pejzažnih i geomorfoloških vrijednosti područja, a za provođenje iste zaduženo je Federalno ministarstvo okoliša i turizma. Međutim, umjesto da radi na očuvanju ovog područja Federalno ministarstvo radi upravo suprotno – dozvoljava devastaciju bioloških, pejzažnih i geomorfoloških vrijednosti u kanjonu rijeke Ljute.

Podsjećamo javnost da je slovenačka firma Turboinvest dobila koncesiono pravo za gradnju deset mini HE (tzv. Tirolski protočni tip – bez brana i akumulacija) na slivu rijeke Ljute (pritoka Neretve). Međutim, ova firma nakon toga podnosi zahtjev Federalnom ministarstvu okoliša i turizma za izdavanje ekološke (okolinske dozvole), ali za radikalno izmijenjen projekat u vidu sedam mini HE i tri hidroelektrane sa visokim branama (preko 30 metara visine) i pripadajućim akumulacijama. Prilično je jasno da bi ovakve ogromne intervencije u prostoru u vidu gradnje visokih brana trajno uništile većinu prirodnih atributa koji krasi ovo područje. Stoga nam nije jasno na osnovu kakvih kriterija je Ministarstvo procijenilo da ovakvi zahvati nemaju negativnih uticaja na okolinu. Potrebno je istaći da ekološki aktivisti nisu apriori protiv realizacije projekata protočnih mini HE (tzv. Tirolski tip), ali ne po svaku cijenu i ne na svakoj lokaciji. Međutim, aktivisti su apsolutno protiv gradnje velikih brana u području koje je predviđeno za zaštitu.

Nakon obavljene procedure Procjene uticaja na okolinu, koja je provedena od strane Ministarstva uz niz propusta i nepravilnosti, doneseno je rješenje o dodjeljivanju ekološke dozvole za sve planirane elektrane i to čak pet mjeseci nakon isteka zakonskog roka. Pri tome je Ministarstvo, uprkos zakonskoj obavezi, nastavilo sa starim navikama ignorisanja javnosti pa tako tokom PUO nisu tretirana dostavljena mišljenja i sugestije od strane osam nevladinih organizacija. Obzirom da na ovo rješenje nije dozvoljena žalba epilog ovog slučaja će najvjerojatnije završiti na sudu. Federalno ministarstvo okoliša i turizma, koje bi po prirodi stvari trebalo da radi na očuvanju okoline, ovim potezom je po ko zna koji put pokazalo da ne želi ili ne zna raditi poslove za koje je zaduženo. U svakom slučaju, Udruženje Zeleni Neretva iz Konjice će uskoro uputiti otvoreno pismo ministrici Branki Đurić u kojem će zahtjevati konkretna objašnjenja za sve propuste i nepravilnosti koji su učinjeni tokom provođenja procedure PUO i izdavanja rješenja o okolinskim dozvolama za sporne elektrane na Ljutoj.